

СЕКЦІЯ 2. ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Білоіваненко О. О.

*аспірант кафедри обліку і аудиту,
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
м. Миколаїв, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-611-2-19>

ВПЛИВ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ОБЛІК І АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ

В умовах зростання вимог до прозорості бізнесу, відповідальності перед суспільством та ефективності використання ресурсів відбувається трансформація підходів до організації обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Особливої актуальності набуває вдосконалення обліку та аналізу розрахунків з покупцями та замовниками, оскільки вони безпосередньо впливають на фінансову стійкість і ліквідність підприємства. Розрахунки з покупцями та замовниками є важливим об'єктом бухгалтерського обліку, що відображає процес реалізації продукції, робіт і послуг та формування дебіторської заборгованості. В умовах сталого розвитку змінюється не лише зміст господарських операцій, а й підходи до їх облікового відображення та аналітичної оцінки. Це зумовлено необхідністю врахування не лише фінансових показників, але й нефінансових факторів, що впливають на взаємовідносини з контрагентами.

Концепція сталого розвитку передбачає довгострокову орієнтацію підприємства на забезпечення стабільності та мінімізацію ризиків. У цьому контексті облік розрахунків з покупцями та замовниками має бути спрямований на своєчасне та достовірне відображення інформації про стан дебіторської заборгованості, а також на забезпечення контролю за її якістю. Важливим аспектом є класифікація дебіторської заборгованості за строками погашення, рівнем ризику та ймовірністю неповернення, що дозволяє підвищити ефективність управління грошовими потоками [3].

Вплив концепції сталого розвитку на облік розрахунків з покупцями та замовниками проявляється у необхідності формування резервів

сумнівних боргів з урахуванням не лише фінансових показників контрагентів, але й їх соціальної відповідальності, ділової репутації та дотримання принципів етичного ведення бізнесу. Такий підхід сприяє більш об'єктивній оцінці платоспроможності контрагентів та зниженню ризиків неплатежів. Аналітичний аспект розрахунків з покупцями та замовниками в умовах сталого розвитку також зазнає суттєвих змін. Традиційні методи аналізу дебіторської заборгованості доповнюються новими підходами, що враховують нефінансові показники. Зокрема, важливого значення набуває оцінка надійності контрагентів, аналіз структури дебіторської заборгованості, визначення коефіцієнтів її оборотності та тривалості погашення. Це дозволяє виявити проблемні зони та розробити заходи щодо оптимізації політики розрахунків [3].

У контексті сталого розвитку підприємства повинні приділяти увагу формуванню ефективної політики управління дебіторською заборгованістю, яка б забезпечувала баланс між збільшенням обсягів реалізації та мінімізацією ризиків неплатежів. Це передбачає встановлення чітких умов кредитування покупців, використання системи знижок та штрафних санкцій, а також впровадження сучасних методів контролю за станом розрахунків [1].

Важливим напрямом удосконалення обліково-аналітичного забезпечення є інтеграція принципів сталого розвитку у систему внутрішнього контролю підприємства. Це дозволяє підвищити прозорість операцій, забезпечити своєчасне виявлення порушень та мінімізувати фінансові ризики. Крім того, впровадження інформаційних технологій сприяє автоматизації процесів обліку та аналізу, що підвищує якість облікової інформації та оперативність прийняття управлінських рішень.

Разом з тим, впровадження принципів сталого розвитку у практику обліку та аналізу розрахунків з покупцями та замовниками супроводжується певними труднощами. До них належать відсутність єдиних методичних підходів до врахування нефінансових факторів, складність їх кількісної оцінки, а також недостатній рівень нормативно-правового регулювання. Це зумовлює необхідність подальших наукових досліджень у цій сфері та розробки відповідних рекомендацій для практики [2].

В умовах сталого розвитку змінюється також роль обліково-аналітичної інформації у системі управління підприємством. Вона стає не лише інструментом фіксації господарських операцій, але й важливим

фактором формування стратегічних рішень. Це зумовлює підвищення вимог до її якості, зокрема достовірності, повноти та своєчасності.

Отже, концепція сталого розвитку суттєво впливає на облік і аналіз розрахунків з покупцями та замовниками, зумовлюючи необхідність їх трансформації відповідно до сучасних вимог. Врахування економічних, соціальних та екологічних факторів у процесі формування обліково-аналітичної інформації сприяє підвищенню ефективності управління дебіторською заборгованістю, зміцненню фінансової стійкості підприємства та забезпеченню його довгострокового розвитку. Подальші дослідження мають бути спрямовані на удосконалення методичних підходів до обліку та аналізу розрахунків з урахуванням принципів сталого розвитку та впровадження інноваційних інструментів управління.

Література:

1. Копиця І. Облік і аналіз розрахунків з дебіторами в системі управління підприємством. *Вісник економіки та управління*. 2020. № 2. С. 45–51.
2. International Federation of Accountants Sustainability in Practice: A Professional Guide to ESG and Integrated Reporting. IFAC, 2021.
3. Robert S. Kaplan, David P. Norton The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action. Harvard Business School Press, 1996.